

**UCHWAŁA NR VIII/47/2011
RADY MIEJSKIEJ W KAŁUSZYNIE
z dnia 28 czerwca 2011**

w sprawie przyjęcia gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr. 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Miejska w Kałuszyńie uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2011-2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kałuszyna

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Wiktor Soszyński

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Ewa Wanda Standziak
Ewa Wanda Standziak

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2011-2015

Wstęp

Przemocą w rodzinie określane jest każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według krajowych danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

- 1) Przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
- 2) Przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań

seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.

3) Przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości

ofiary, wzbudzanie w niej strachu.

4) Przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

5) Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Kałuszyn ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2011–2015. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleń.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Kałuszyn

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Na dzień 31.12.2010 roku liczy 6.160 mieszkańców. Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie Pracy w Mińsku Mazowieckim wynosi 209 osób, z czego 52 pobiera zasiłek dla bezrobotnych w tym 26 kobiet. W powiecie mińskim ogółem zarejestrowanych było 4177 osób bezrobotnych w tym 209 z prawem do zasiłku z czego 90 to kobiety.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy Kałuszyn w roku 2010 przeprowadzono 2 interwencje domowe w związku z nadużywaniem alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2010 roku Gminna Komisja prowadziła w stosunku do 9 osób postępowanie administracyjne mające na celu podjęcie przez te osoby leczenia odwykowego alkoholowego. Zlecono biegłym wykonanie opinii o uzależnieniu dla 3 osób. Skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim o przymusowe leczenie odwykowe.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że w 2010 roku 7,6 % ludności gminy skorzystało z pomocy społecznej.

Rodziny doznające przemocy objęte są wsparciem ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej. W razie pilnej konieczności odosobnienia ofiar od sprawcy przemocy – ofiary którymi są najczęściej kobiety i dzieci mogą znaleźć schronienie w Ośrodku Interwencji w Mińsku Mazowieckim prowadzonym przez CARITAS.

Sprawcami przemocy w rodzinie są najczęściej mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu. Korzystają oni z pomocy terapeuty i psychologa Punktu Konsultacyjnego GKRPA w Kałuszynie.

Osoby wobec, których stosowana jest przemoc, korzystają z porad psychologicznych, terapeutycznych, edukacyjnych i natury prawnej w Powiatowym Punkcie Konsultacyjno Informacyjnym ds. Uzależnień przy PCPR w Mińsku Mazowieckim. W 2010 r. z takich porad skorzystało 22 mieszkańców gminy Kałuszyn.

W szkołach na terenie gminy Kałuszyn akty przemocy fizycznej i psychicznej wyrażają się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Przemoc psychiczna to częste wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania. Nadal na terenie Gminy jest niska wśród społeczeństwa wiedza na temat przemocy co powoduje

jakby „przyzwolenie społeczne” dla nagannych działań sprawcy przemocy i obarczanie niejednokrotnie winą za przemoc w rodzinie ofiary przemocy.

II. Cele programu

Celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Kałuszyn,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie gminy Kałuszyn,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

III. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

IV. Program jest spójny z Programami:

- 1) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy,
- 2) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Kałuszyn w latach 2006- 2015,
- 3) Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok.

Program będzie realizowany w szczególności w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

V. Zasoby gminy Kałuszyn w zakresie realizacji Programu:

- 1) Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin.
- 2) Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą min.:

- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie,
- 4) Komenda Powiatowa Policji w Mińsku Mazowieckim,
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kałuszynie,
- 6) placówki oświatowe,
- 7) Przychodnia Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie,
- 8) Parafia,
- 9) organizacje pozarządowe.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- 1) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- 2) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- 3) dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- 4) otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- 5) silne więzi rodzinne,
- 6) chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VII. Zagrożenia w realizacji zadań:

- 1) stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- 2) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- 3) brak współpracy rodziny w zakresie przewyżniania kryzysów,
- 4) problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- 5) ubóstwo,
- 6) brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- 7) brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego,

VIII. Realizacja celów Programu

CEL 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kałuszyn

Działania:

- 1) Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
- 2) Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 3) Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego przedstawicieli tworzących zespół podmiotów .

Zadania w ramach współpracy obejmują w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

- 4) Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy:
- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymywania przemocy,
 - obalanie mitów na temat przemocy,
 - szkolenia na temat przemocy,
 - prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych
 - wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowania nieagresywne,
 - organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców, np. w świetlicach wiejskich,
 - dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
 - organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

CEL 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

- 1) Izolowanie sprawców od ofiar.
- 2) Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych.
- 3) Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc w rodzinie.
- 4) Kierowanie wniosków do Sądów o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

CEL 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania:

- 1) Utworzenie punktu informacyjnego:
 - udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i w specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - udzielanie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
 - udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,
 - udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych,
 - rozpowszechnianie telefonu zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”.
- 2) Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:
 - podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,
 - przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działania w ramach celów:

- policja,
- ośrodek pomocy społecznej,
- gminny zespół Interdyscyplinarny,

- gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele ochrony zdrowia,
- inne.

IX. Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej.

X. Sprawozdawczość

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Burmistrzowi Kałuszyna sprawozdanie z realizacji Programu.

XI Finansowanie programu

Realizacja programu finansowana będzie ze środków własnych Samorządu Gminy Kałuszyn, w tym wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Ewa Wanda Standziak